

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan päivämäärä on: 28.11.2022

Dokumentet är daterat: 28.11.2022

The document is dated: 28.11.2022

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Miikka Martikainen

Pvm / Datum / Date: 28.11.2022

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 28.11.2022

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Enemi Oy
Sakari Kolehmainen
Hermiankatu 6-8 D
33720 Tampere
Suomi

Asia

Enemi Oy:n Lahti Energia Oy:n energiantuotantolaitoksille Kymijärven voimalaitos 2 ja Kymijärven voimalaitos 3 antamat todentamistodistukset lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin hakeutumiseksi

Asianosainen

Enemi Oy (Y-tunnus 0640974-7)

Asian tausta

Energiavirasto on päätöksellään dnro 239/071002/2022 hyväksynyt Enemi Oy:n (jäljempänä myös arviointilaitos) lain energian alkuperätakuista (1050/2021) mukaiseksi arviointilaitokseksi.

Energiavirasto on kiinnittänyt huomiota Enemi Oy:n tekemiin alkuperätakuulain mukaisiin arviointilaitoksen todentamisiin.

Energiavirasto on havainnut arviointilaitoksen toiminnassa puutteita. Tapaus koskee Lahti Energia Oy:n Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksia, jotka arviointilaitos on antanut 20.6.2022 ja 23.6.2022. Energiavirasto on 25.10.2022 pyytänyt hallintolain (434/2003) nojalla selvitystä ja kuullut arviointilaitosta siitä, onko arviointilaitos lain energian alkuperätakuista 26 §:ssä tarkoitetulla olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut arviointilaitokselle alkuperätakuulaissa säädettyä velvollisuutta edellä mainitussa tapauksessa. Arviointilaitos toimitti selvityksen Energiavirastolle 11.11.2022.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö ja ohjeistus

Laki energian alkuperätakuista (1050/2021)

Alkuperätakuulain 27 §:n mukaan arviointilaitos suorittaa 14 §:ssä tarkoitetun todentamisen sekä antaa todentamistodistuksen.

Alkuperätakuulain 14 §:n mukaan arviointilaitoksen on todennettava energiantuotantolaitoksen tuotantotapa ja sen käyttämät energialähteet (todentamistodistus) ennen kuin tuotantolaitoksen tuottamalle energialle voidaan myöntää alkuperätakuuta. Arviointilaitoksen antaman todentamistodistuksen tulee lisäksi sisältää vahvistus sille, että energiantuotantolaitoksen tuottama energia täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset.

Alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaan hukkalämmöllä tarkoitetaan teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää lämpöä, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

28.11.2022

2287/071000/2022

Alkuperätakuulain 26 §:n mukaan, jos arviointilaitos toimii olennaisesti alkuperätakuulain, sen nojalla annettujen säännösten tai hyväksymispäätöksen määräysten vastaisesti taikka ei täytä hyväksymiselle alkuperätakuulain 25 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, valvontaviranomainen voi antaa arviointilaitokselle huomautuksen tai varoituksen.

Alkuperätakuulain 28 §:n mukaan arviointilaitoksen palveluksessa olevaan henkilöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä.

Alkuperätakuulain 29 §:n mukaan Energiavirasto on kyseisessä laissa tarkoitettu valvontaviranomainen ja valvoo kyseisen lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista sekä hoitaa muut sille kyseisessä laissa säädetyt tehtävät.

Valtioneuvoston asetus energian alkuperätakuista (1081/2021, jäljempänä alkuperätakuuasetus)

Alkuperätakuuasetuksen 7 §:n mukaan todentamistodistuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) energiantuotantolaitoksen nimi, sijainti ja käyttöönottoaika;
- 2) energiantuotantolaitoksen haltijan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;
- 3) energiantuotantolaitoksen kapasiteetti;
- 4) tiedot energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä sekä niiden tuotanto-osuuksien määrittämis- ja mittaamistavasta;
- 5) jos kyseessä on monipolttoaineyksikkö, tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistavasta ja polttoainevirtojen mittaamistavasta;
- 6) energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaustapaa koskevat tiedot siten, että niistä ilmenee mittauspaikat, energian omakäytön määrittämistapa, mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa sekä mittaustietojen ilmoittamistapa.

Todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee lisäksi sisältää tiedot mahdollisesta verkkoliitynnästä sekä verkonhaltijan mittauksista.

Jos kyseessä on osuustuotantolaitos, todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee myös sisältää tiedot osuuksien haltijoista sekä tieto siitä, miten tuotantolaitoksen tuottama energia jaetaan osuuksien haltijoiden kesken.

Hallituksen esitys (87/2021 vp)

Hallituksen esityksen sivuilla 54 ja 55 alkuperätakuulain 28 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että tilanteissa, joissa julkinen hallintotehtävä annetaan hoidettavaksi muulle kuin viranomaiselle, tulee säädösperusteisesti huolehtia siitä, että tehtävää hoitavaan sovelletaan tässä tehtävässä samoja säännöksiä kuin viranomaisvastuulla vastaavaa tehtävää hoitavaan. Julkista hallintotehtävää hoidettaessa tulisi siten noudattaa hallinnon yleislakeja, kuten hallintolakia, julkisuuslakia, tietosuojalakia (1050/2018) ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

Energiaviraston todentajaohje (dnro 1904/002/2014, jäljempänä todentajaohje)

Todentajaohjeen luvun 2.1 mukaan todentajayhtiöiden on tarpeen arvioida tehtäviin liittyviä työmääriä ja resurssintarpeita tehdessään tarjouksen todentamisesta toiminnanharjoittajalle. Todentajan tarkastustehdävän laajuus riippuu voimakkaasti asiakokonaisuudesta ja asiakkaan harjoittaman toiminnan laajuudesta

28.11.2022

2287/071000/2022

ja tyypistä sekä asiakkaan tiedonhallintamenettelyiden tasosta ja valmiuksista tuottaa todentajan tarvitsemia tietoja

Todentajaohjeen luvun 2.5 mukaan todentaja voi olla yhteydessä Energiavirastoon kaikissa päätösten tai viranomaisohjeiden tulkintaa edellyttävissä tilanteissa, jotta eri todentajien asiakkaiden kohtelu on tasapuolista.

Todentajaohjeen luvun 7.2.2 todentamistodistuksen tai sen liitteiden täytyy sisältää seuraavat tiedot:

- energiantuotantolaitoksen nimi, sijainti ja käyttöönottoaika
- energiantuotantolaitoksen haltijan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite
- energiantuotantolaitoksen kapasiteetti
- tieto mihin rekistereihin energiantuotantolaitos on hakeutumassa
- tiedot energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä sekä niiden tuotanto-osuuksien määrittämis- ja mittaamistavasta
- tieto mahdollisista konversioprosessissa hyödynnettävistä energiankantajista sekä niiden alkuperän osoittamisen menettelystä
- tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistavasta sekä polttoainevirtojen mittaamistavasta, jos kyseessä on monipolttoaineyksikkö
- energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaustapaa koskevat tiedot siten, että niistä ilmenee mittauspaikat, mittaustietojen laskentatavat energiantuotantolaitoksen tuottaman energian omakäyttö mukaan lukien, mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa sekä mittaustietojen ilmoittamistapa
- tiedot verkkoliitynnästä sekä tapa, jolla tuotantolaitoksen tuottaman energian mittaaminen on järjestetty
- Osuusvoimalaitosten osalta tieto osuuksien haltijoista sekä tieto siitä, miten voimalaitoksen tuottama energia jaetaan osuuksien haltijoiden kesken.

Todentajaohjeen luvun 7.2.4 mukaan todentamistodistuksen liitteenä tulee toimittaa mittausjärjestelykaavio.

Todentajaohjeen luvun 7.2.4 mukaan todentajan tulee laatia jokaisesta todentamisesta todentamisraportti. Todentamisraportti tulee laatia todentajaohjeen luvun 2.3 mukaisesti.

Todentajaohjeen luvun 2.3 mukaan todentajan tulee laatia omaan käyttöön kompakti työraportti, johon todentaja listaa toteuttamansa tarkastukset ja niiden havainnot. Raportti tulee laatia todentamistehtävän suorittamisen yhteydessä tai välittömästi sen jälkeen. Raporteista tulee käydä selkeästi ilmi todentamistehtävän yhteydessä todennetut asiat ja havaitut virheet ja puutteet sekä raportin laatija ja laadinta-aika. Energiavirasto saattaa pyytää raportteja nähtäväksi jälkikäteen.

Todentajaohjeen luvun 7.3.5 mukaisesti todentamistodistuksesta tulee käydä ilmi energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittauspaikat, mittaustietojen laskentatavat energiantuotantolaitoksen tuottaman energian omakäyttö mukaan lukien, mittaustietojen luotettavuuden varmistamistapa sekä mittaustietojen ilmoittamistapa. Menettelyiden avulla tulee voida määrittää luotettavasti takuisiin oikeuttavan energian määrää.

Todentajaohjeen luvun 7.7 mukaan todentajan tulee tutustua Energiaviraston julkaiseman lämmön ja jäädytyksen alkuperätakuurekisterin toimijoille suunnattuun ohjeeseen (Ohje lämmön ja jäädytyksen

28.11.2022

2287/071000/2022

alkuperätakuujärjestelmän toimijoille, dnro 125/070002/2022) ja sen vaatimuksiin esimerkiksi laitosra-
jaukseen, tuotantotapoihin, energialähteisiin, mittauksiin ja mittausjärjestelyihin liittyen.

Todentajaohjeen luvun 7.7.1 mukaan mikäli lämmön ja jäähdytyksen rekisteriin hakeutuva energiantuo-
tantolaitos ilmoittaa tuottavansa hukkalämpöä tai -kylmää, todentajan on syytä kiinnittää erityistä hu-
miota hukkamääritelmän täyttymiseen laitoksella.

Energiaviraston Ohje lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille (dnro 125/070002/2022)

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille kohdan 2.9 sekä
alkuperätakuulain 2 §:n 1 momentin kohdan 6 mukaan hukkalämpöä on teollisuus- tai sähköntuotanto-
laitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvä lämpö, joka katoaa käyttämättömänä il-
maan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytet-
tään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille kohdan 2.23 mu-
kaan omakäyttösähköllä tarkoitetaan omakäyttölaitteiden kuluttamaa sähköenergiaa.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille kohdan 2.21 mu-
kaan omakäyttölaitteiksi katsotaan laitteet ja koneistot, jotka voimalaitoksessa tarvitaan sähkön tai säh-
kön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen taikka voimalaitoksen aiheuttamien
ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen, ja joista säädetään sähkön ja eräiden polttoaineiden
valmisteverosta annetun lain (1260/1996) 2 §:n nojalla annetuissa säännöksissä. Vastaavien laitteiden ja
koneistojen katsotaan olevan omakäyttölaitteita myös energiantuotantolaitoksessa.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 3.2.3 mu-
kaan hukkalämpöä ei voi syntyä sellaisissa prosesseissa, joiden yhtenä pääasiallisena tarkoituksena on
tuottaa lämpöä tai jäähdytystä kaukolämpöverkkoon.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.1 mukaan
energiantuotantolaitoksen mittausjärjestelykaaviosta tulee ilmetä taserajan ylittävät omakäyttöenergia-
virrat ja niiden kulutuskohteet sekä näihin liittyvät mittalaitteet ja mittapistet.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.1 mukaan
mittausjärjestelykaaviossa tai sen liitteissä tulee ilmoittaa tarvittavat tuotetun lämpö- ja jäähdytysener-
gian, hyödynnettyjen energianlähteiden sekä omakäyttöenergian määrien määrittämisessä tarvittavat las-
kentamenetelmät tai yhtälöt. Yhtälöissä tulee käyttää samoja mittalaitteet yksilöiviä tunnistekoodeja, joita
käytetään mittausjärjestelykaaviossa.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.2.2 mu-
kaan vain lämpöä tuottavan laitoksen omakäyttösähkönkulutus tulee vähentää tuotetun lämmön määrästä,
mikäli omakäyttösähkön määrä ylittää 2 % käytettyjen polttoaineiden ja omakäyttösähkön yhteenlaske-
tusta energiasisällöstä ja omakäyttösähköä ei osoiteta alkuperältään uusiutuvaksi.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.4.1 mu-
kaan tietoja huolto- ja käynnistystilanteissa käytettävien fossiilisten polttoaineiden energiasisällöistä ei
tule raportoida osana energian tuottamiseksi hyödynnettyjen polttoaineiden energiasisältötietoja, mikäli

28.11.2022

2287/071000/2022

näiden fossiilisten polttoaineiden yhteenlaskettu energiasisältö on enintään 2 % energiantuotantolaitoksella kalenterivuoden aikana käytettyjen polttoaineiden yhteenlasketusta energiasisällöstä. Näiden polttoaineiden määrää on kuitenkin seurattava, jotta voidaan varmistua, ettei kyseinen 2 %:n raja ylity.

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähtymisen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 6.3 mukaan todentamistodistuksessa on kuvattava kustakin energianlähteen kulutuksen, omakäyttöenergian kulutuksen ja tuotetun energian määrän mittaamiseen osallistuvasta mittalaitteesta

- o Mittalaitteen tunnistekoodi
- o Mittalaitteen rooli
- o Mittalaitetta hallinnoiva taho
- o Mittalaitteen laadunvarmistuksen toteutus ja siihen liittyvät menettelyt
- o Mittalaitteen epävarmuustaso
- o Mittalaitteen tietojen keruu- ja ilmoittamistapa

Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähtymisen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 6.3 mukaan todentamistodistuksen on sisällettävä tiedot polttoaineiden sekä muiden energianlähteiden tuotantosuukien määrittämistavasta, jos kyseessä useampaa kuin yhtä energianlähdettä hyödyntävä energiantuotantolaitos. Todentamistodistuksen on tällöin sisällettävä polttoaineiden lämpöarvon määrittämisessä käytettävät mittalaitteet ja menettelyt sekä polttoaineiden määrän määrittämisessä käytettävät mittalaitteet ja menettelyt.

Hallintolaki (434/2003)

Hallintolain 31 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Selostus asiasta

Energiaviraston selvityspyyntö

Energiavirasto nosti 25.10.2022 lähettämässään selvityspyynnössä seuraavat Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitoksen todentamistodistuksissa ilmenneet epäkohdat:

Kymijärven voimalaitos 2 -energiantuotantolaitoksen todentamistodistus

Hukkalämmön määritelmän mukaisten vaatimusten täyttyminen

Kymijärven voimalaitos 2 -energiantuotantolaitokseen viitataan todentamistodistuksen liitteenä olevassa mittausjärjestelykaaviossa sekä sähköä että lämpöä tuottavana yhteistuotantolaitoksena ("CHP-laitos"). Huolimatta siitä, että Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähtymisen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 3.2.3 mukaan hukkalämpöä ei voi syntyä sellaisissa prosesseissa, joiden yhtenä pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa lämpöä tai jäähtymistä kaukolämpöverkkoon, energiantuotantolaitoksen tuottamaksi energiatuotteeksi on todentamistodistuksessa ilmoitettu uusiutuvan lämmön ohella hukkalämpö.

Alkuperätakuukelpoisen lämmön määrän määrittämisessä tarvittavat laskentakaavat

Todentamistodistuksessa on esitetty energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaamiseen liittyen seuraavat maininnat:

28.11.2022

2287/071000/2022

”K2UN40Q990 + K2UN30Q901 - K2UN60Q901- K2UN79Q903

K2UN40Q990 on Kyvo 2 vastapainelämpö (KL1 + KL2 brutto)

K2UN30Q901 on reduktiokaukolämpö brutto (KL3)

K2UN60Q901 on Kyvo 2 apujäähdyttimeen menevä lämpöteho K2UN79Q903 on Kyvo 2 omakäyttölämpöteho”

Mittausjärjestelykaavion mukaan mittalaite K2UN30Q901 mittaa lämmönsiirtimeltä 3 kaukolämpöverkkoon siirtyvän lämmön määrää. Mittausjärjestelykaavion mukaan mittalaite K2UN40Q990 mittaa puolestaan lämmönsiirtimeltä 1 sekä lämmönsiirtimeltä 2 lämmönsiirtimelle 3 siirtyvän lämmön määrää. Mittausjärjestelykaavion mukaan lämpöä ei siirry lämmönsiirtimeltä 1 ja lämmönsiirtimeltä 2 muualle kuin lämmönsiirtimelle 3. Mittausjärjestelykaavion mukaan mittaus K2UN30Q901 mittaa siten samaa lämpöä kuin mittaus K2UN40Q990. Näin ollen esitettyjen tietojen perusteella laskentakaavan käyttäminen johtaisi siihen, että energiantuotantolaitoksen tuottaman lämmön määrä huomioitaisiin kahteen kertaan.

Todentamistodistuksessa tai mittausjärjestelykaaviossa ei ole mainintaa, tarkoitetaanko kyseisellä laskentakaavalla nimenomaisesti alkuperätakuukelpoisen lämmön määrää vai Kymijärven voimalaitos 2 -energiantuotantolaitoksen tuottaman lämmön nettomäärää. Riippumatta siitä, mitä lämpöä laskentakaavan on tarkoitus edustaa, Energiaviraston näkemyksen mukaan sen käyttäminen johtaisi merkittävään virheeseen myönnettävien alkuperätakuiden määrässä.

Mittausjärjestelykaavion ei edellä mainittujen seikkojen nojalla voida katsoa olevan Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.1 mukaisen vaatimusten mukainen

Tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistä ja polttoainevirtojen mittaamisesta

Todentamistodistuksessa on esitetty viitaten tietoihin monipolttoaineyksikön käyttämien polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistapaan ja polttoainevirtojen mittaamistapaan seuraava maininta: *”Ei relevantti”*. Toisaalta todentamistodistuksen liitteenä olevan mittausjärjestelykaavion mukaisesti Kymijärvi 2 -energiantuotantolaitos hyödyntää polttoaineenaan sekä maakaasua että polttoainetta *”REF/Purkupuu”*. Energiaviraston näkemyksen mukaan todentamistodistus ei sisällä perusteita sille, että polttoainevirtojen määrittäminen sekä polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittäminen voidaan sivuuttaa Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 6.3 vastaisesti.

Vaikka mittausjärjestelykaaviossa esiintyvä fossiilinen polttoaine maakaasu olisikin vain huolto- ja käynnistystilanteissa käytettävä polttoaine, jonka energiasisältö on enintään 2 % energiantuotantolaitoksella kalenterivuoden aikana käytettyjen polttoaineiden yhteenlasketusta energiasisällöstä, sen määrää tulisi kuitenkin seurata, sen varmistamiseksi, ettei 2 %:n raja ylity Energiaviraston ohjeen luvun 5.4.1 mukaisesti.

Täten polttoaineiden energiasisältöjen sekä polttoaineosuuksien määrittämättä jättäminen voisi Energiaviraston näkemyksen mukaan johtaa tilanteeseen, jossa lämmön alkuperätakuuta myönnettäisiin fossiilisista polttoaineista peräisin olevalle lämmölle.

Energian mittaustapaa ja mittalaitteita koskevat tiedot

Todentamistodistuksessa on mainittu viitaten mahdollisiin verkonhaltijan mittalaitteisiin seuraava maininta: ”Energialaskureita (laskutusmittareita)”.

Todentamistodistuksessa ei ole esitetty Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 6.3 mukaisia mittalaitteita koskevia tietoja minkään mittausjärjestelykaaviossa esiintyvän mittalaitteen osalta.

Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitoksen todentamistodistus

Hukkalämmön määritelmän mukaisten vaatimusten täyttyminen

Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitokseen viitataan todentamistodistuksen liitteenä olevassa mittausjärjestelykaaviossa sekä sähköä että lämpöä tuottavana yhteistuotantolaitoksena (”CHP-laitos”). Huolimatta siitä, että Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 3.2.3 mukaan hukkalämpöä ei voi syntyä sellaisissa prosesseissa, joiden yhtenä pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa lämpöä tai jäähdytystä kaukolämpöverkkoon, energiantuotantolaitoksen tuottamaksi energiatuotteeksi on todentamistodistuksessa ilmoitettu uusiutuvan lämmön ohella hukkalämpö.

Alkuperätakuukelpoisen lämmön määrän määrittämisessä tarvittavat laskentakaavat

Todentamistodistuksessa on esitetty energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaamiseen liittyen seuraavat maininnat:

”3NDA20CU905:av – 3NDA20CU901:av – K2UN60Q901:av – 3NDA05FU950:av

jossa 3NDA20CU905:av KYVO3 kokonaiskaukolämpöteho [MW] (sisältää kyvo 2 kautta tulevan lämmön sekä apuhöyryn) 3NDA20CU901:av KYVO3 LTO kaukolämpöteho [MW] K2UN60Q901:av Apujäähdyttimen teho MW 3NDA05FU950:av Kyvo 3 omakäyttölämpöteho

KYVO3 kaukolämpöteho lasketaan automaatiassa lämpötilan ja virtauksen kautta

Kymijärvi III laitoksen tuottama vastapainekaukolämpö Kymijärvi II turbiinin kautta lasketaan seuraavasti: $3BAA00FU933 = ((K2UN30T001:av - 3NDA03CT901:av) * K2UN40F001:av * ominaislämpökapasiteetti) / 1000$ jossa K2UN30T001:av KAUKOLÄMPÖVEDEN LÄPÖTILA KL1 + KL2 vaihtimien jälkeen 3NDA03CT901:av KAUKOLÄMPÖVEDEN LÄMPÖTILA ennen Kyvo 2 laitosta”

Mittausjärjestelykaaviossa ei esiinny edellä mainitun Kymijärvi 3 -energiantuotantolaitoksen tuottaman vastapainekaukolämmön laskentakaavassa esiintyvää mittausta 3BAA00FU933.

Mittausjärjestelykaaviossa ei ole myöskään muulla tavalla kuvattu Kymijärvi 3 -energiantuotantolaitoksen tuottaman Kymijärvi 2 -energiantuotantolaitoksen turbiinin kautta tapahtuvaa vastapainekaukolämmön tuotantoa.

Todentamistodistuksessa tai mittausjärjestelykaaviossa ei ole selitetty, miten oheisia kaavoja käyttämällä lasketaan alkuperätakuukelpoisen lämmön määrä.

Energiavirasto katsoo, että esitettyjen tietojen perusteella on siten mahdotonta todeta, ovatko ilmoitetut laskentakaavat kokonaisuutena asianmukaisia ja asiaan liittyvän lainsäädännön ja ohjeistuksen vaatimukset täyttäviä.

Mittausjärjestelykaavion ei edellä mainittujen seikkojen nojalla voida katsoa olevan Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 5.1 mukaisen vaatimusten mukainen.

Tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistävasta ja polttoainevirtojen mittaamistaavasta

Todentamistodistuksessa on esitetty viitaten tietoihin monipolttoaineyksikön käyttämien polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistapaan ja polttoainevirtojen mittaamistapaan seuraava maininta: ”*Ei relevantti*”. Toisaalta todentamistodistuksen liitteenä olevan mittausjärjestelykaavion mukaisesti Kymijärvi 3 -energiantuotantolaitos hyödyntää polttoaineenaan puupolttoaineita, turvetta, maakaasua että öljyä. Energiaviraston näkemyksen mukaan todentamistodistus ei sisällä perusteita sille, että polttoainevirtojen määrittäminen sekä polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittäminen voidaan sivuuttaa Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 6.3 vastaisesti.

Täten polttoaineiden energiasisältöjen sekä polttoaineosuuksien määrittämättä jättäminen voisi Energiaviraston näkemyksen mukaan johtaa tilanteeseen, jossa lämmön alkuperätakuuta myönnettäisiin fossiilisista polttoaineista peräisin olevalle lämmölle.

Energian mittaustapaa ja mittalaitteita koskevat tiedot

Todentamistodistuksessa on mainittu viitaten mahdollisiin verkonhaltijan mittalaitteisiin seuraava maininta: ”Energialaskureita (laskutusmittareita)”.

Todentamistodistuksessa ei ole esitetty Energiaviraston Ohjeen lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille luvun 6.3 mukaisia mittalaitteita koskevia tietoja minkään mittausjärjestelykaaviossa esiintyvän mittalaitteen osalta.

Energiavirasto katsoi lähettämässään selvityspyynnössä, että arviointilaitos ei ollut todentanut alkuperätakuulain ja todentajaohjeen edellyttämällä tavalla Kymijärven voimalaitos 2 ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten tuotantotapaa sekä energianlähteitä ja antanut energiantuotantolaitoksille alkuperätakuulain ja alkuperätakuuasetuksen mukaista todentamistodistusta. Energiavirasto pyysi selvityspyynnössään arviointilaitosta antamaan selvityksensä seuraavista seikoista:

- Miksi Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten tuottamaksi energiatuotteeksi on uusiutuvan lämmön ohella ilmoitettu hukkalämpö?
- Millä perusteella Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksissa on esitetty, että tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistävasta ja polttoainevirtojen mittaamistaavasta eivät ole relevantteja?
- Miksi Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksissa ei ole mainittu, mitä kaavoja ja millä tavoin käyttämällä määritetään alkuperätakuukelpoisen lämmön määrä?
- Miksi Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksessa ei ole esitetty asianmukaisia tietoja energiantuotantolaitoksilla käytössä olevista energian mittaustavoista ja mittalaitteista, ja mihin tietoihin perustuen todentamistodistuksissa esiintyvät mittalaitteet on katsottu asiaan liittyvän lainsäädännön ja ohjeistuksen asettamat vaatimukset täyttäväksi?

28.11.2022

2287/071000/2022

- Miksi arviointilaitoksen antamat Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitoksia koskevat todentamistodistukset ovat kokonaisuudessaan näin puutteellisia, ja mihin toimenpiteisiin arviointilaitos aikoo ryhtyä sen varmistamiseksi, että vastaisuudessa arviointilaitoksen antamat todentamistodistukset täyttävät alkuperätakuuasetuksen, todentajaohjeen ja Energiaviraston ohjeen lämmön ja jäähdityksen alkuperätakuujärjestelmän toimijoille asettamat vaatimukset?

Arviointilaitoksen selvitys

Arviointilaitos toimitti 11.11.2022 Energiavirastolle selvityksen puutteellisten todentamistodistusten antamisesta.

Arviointilaitos totesi toimittamassaan selvityksessä syyksi sille, että Kymijärven voimalaitos 2 ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten tuottamaksi energiatuotteeksi on niille annetuissa todentamistodistuksissa ilmoitettu uusiutuvan lämmön ohella hukkalämpö, on, että todistukseen on tullut epähuomioissa kaksi merkintää.

Arviointilaitos totesi toimittamassaan selvityksessä syyksi sille, että tietojen Kymijärven voimalaitos 2 ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten käyttämien polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistä ja polttoainevirtojen mittaamista on niille annetuissa todentamistodistuksissa ilmoitettu olevan ei-relevantteja, on, että kyseessä on ollut kirjausvirhe.

Arviointilaitos totesi toimittamassaan selvityksessä syyksi sille, että Kymijärven voimalaitos 2 ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitoksille annetuissa todentamistodistuksissa ei ole mainittu, mitä kaavoja ja millä tavoin käyttämällä määritetään alkuperätakuukelpoisen lämmön määrä, on, että kaavat oli esitetty mittausjärjestelykaaviossa, eikä niitä ollut siirretty todentamistodistukseen. Energiavirasto huomauttaa, että vaikka todentamistodistusten liitteinä olevissa mittausjärjestelykaavioissa oli esitetty Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten tuottamien lämpöjen mittaamiseen liittyviä laskentakaavoja, ne eivät selvityspyynnössä kuvattujen seikkojen mukaisesti sisältäneet riittäviä ja asianmukaisia tietoja siitä, miten alkuperätakuukelpoisen lämmön määrä määritetään kummankin energiantuotantolaitoksen tapauksessa.

Arviointilaitos totesi toimittamassaan selvityksessä, että ”*Energiantuotantolaitoksilla käytössä olevien mittalaitteet täytettävä mittauslaitelain 707/2011 sekä mittauslaitedirektiivin 2014/32/EU (MID) mukaiset vaatimukset. Mittalaitteet on tarkastettu todennuksen yhteydessä, mutta laiterikon vuoksi kuvat on kadonneet.*” Arviointilaitos ei ottanut toimittamassaan selvityksessä kantaa siihen, mihin tietoihin perustuen todentamistodistuksessa esiintyvät mittalaitteet oli katsottu asiaan liittyvän lainsäädännön ja ohjeistuksen asettamat vaatimukset täyttäväksi.

Arviointilaitos totesi toimittamassaan lisäselvityksessä, että syy kyseisten todentamistodistusten puutteellisuuteen on, että arviointilaitoksella ei ollut ollut riittävästi aikaa perehtyä uuden alkuperätakuulain vaatimuksiin ottaen huomioon arviointilaitoksen työtilanne alkuvuoden 2022 aikana.

Perustelut

Energiavirasto katsoo, että Energiaviraston arviointilaitokselle lähettämässä tässä päätöksessä mainitussa selvityspyynnössä eriteltyt puutteet arviointilaitoksen antamissa Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksissa ovat kokonaisuudessaan merkittäviä.

Energiavirasto katsoo, että rajallinen aika perehtyä alkuperätakuulain ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisiin vaatimuksiin ei ole hyväksyttävä syy selittämään Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven

voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksen puutteellisuutta. Alkuperätakuulain 28 §:n ja kyseistä pykälää koskevien hallituksen esityksen perustelujen mukaisesti arviointilaitos toimii julkista hallintotehtävää hoitaessaan virkavastuulla, ja on velvollinen noudattamaan hallinnon yleislakeja, kuten hallintolakia. Siten arviointilaitos on velvoitettu noudattamaan esimerkiksi hallintolain 2 luvussa eriteltyjä hyvän hallinnon perusteita, eikä näistä ole Energiaviraston näkemyksen mukaan mahdollista poiketa aikataulupaineisiin vedoten.

Alkuperätakuulain 14 §:n mukaisesti antamalla energiantuotantolaitokselle todentamistodistuksen arviointilaitos vahvistaa sen, että energiantuotantolaitoksen tuottama energia täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset. Mikäli arviointilaitoksella ei ole ollut tosiasiallista mahdollisuutta varmistua alkuperätakuiden myöntämisen edellytysten täyttymisestä, arviointilaitoksen olisi tullut kieltäytyä suorittamasta todentamistehtävää. Antamalla todentamistodistuksen ilman riittävää alkuperätakuulain sekä sen nojalla annettujen säädösten tuntemusta ja asian selvittämistä, arviointilaitos on oleellisella tavalla laiminlyönyt alkuperätakuulaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä arviointilaitokselle säädettyjä velvollisuuksia.

Energiaviraston näkemyksen mukaan arviointilaitoksen Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitoksille antamat todentamistodistukset eivät täytä alkuperätakuulaissa, alkuperätakuuasetuksessa ja Energiaviraston Ohjeessa ylempänä tässä päätöksessä eriteltyjä vaatimuksia. Energiavirasto katsoo arvioidessaan arviointilaitoksen toimintaa Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistuksien antamisen osalta, että arviointilaitos on toiminnassaan olennaisella tavalla laiminlyönyt alkuperätakuulaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä arviointilaitokselle säädettyjä velvollisuuksia. Näin ollen Energiavirasto antaa Enemi Oy:lle alkuperätakuulain 26 §:n 3 momentin mukaisen huomautuksen.

Ratkaisu

Energiavirasto antaa Enemi Oy:lle alkuperätakuulain 26 §:n 3 momentin mukaisen huomautuksen arviointilaitoksen tehtävien olennaisesta laiminlyönnistä.

Energiavirasto asettaa Enemi Oy:lle vaatimuksen laatia Kymijärven voimalaitos 2 - ja Kymijärven voimalaitos 3 -energiantuotantolaitosten todentamistodistukset uudelleen huomioiden alkuperätakuulain ja sen nojalla annettujen säädösten asettamat vaatimukset.

Sovelletut säännökset

Laki energian alkuperätakuista (1050/2021) 14 § ja 26 §.

Valtioneuvoston asetus energian alkuperätakuista (1081/2021) 7 §

Muutoksenhaku

Muutoksenhakua koskeva ohjeistus liitteenä.

Lisätietoja asiasta antaa tekninen asiantuntija Miiikka Martikainen, p. 029 5050 057, miiikka.martikainen@energiavirasto.fi.

Jakelu Enemi Oy

Tiedoksi Lahti Energia Oy
FINAS

VALITUSOSOITUS

Muutoksenhakuoikeus

Energiaviraston antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valituskelpoisella päätöksellä tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on Helsingin hallinto-oikeus.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Valituskirjelmän sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Helsingin hallinto-oikeudelle osoitetussa valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- muutoksenhaun kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä;
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Energiavirastolle tai hallinto-oikeudelle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.

energiavirasto
energimyndigheten

Valitusosoitus

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, jonka osoite on:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

**Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
faksi: 029 56 42269
sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.